

ням диференціювання рівня) та не вимагає багато часу на його проведення.

4. Викладач повідомляє усім студентам, що за виконання розданого завдання можна одержати 10 балів, але тим, хто швидко та успішно з ним справиться, дається ще додаткове завдання.

5. Якщо під час виконання студенти звертаються до викладача з запитаннями щодо виконання завдання, він дає короткі пояснення. Крім того студенти повинні користуватись підручником та конспектом.

6. Студентам, які справляються із завданням швидше за інших, дається можливість заробити ще 5 балів за пояснення іншим, як робити завдання.

7. З метою творчого розвитку студентів викладач дає додаткове завдання без пояснень, як його робити. Творчість полягає у тому, щоб виконати це завдання, використовуючи вмонтовані довідники Microsoft, Інтернет, підручники та матеріали попередніх тем. При цьому перевагу бажано надавати саме комп'ютерним технологіям.

Таким чином сплановані практичні заняття з інформатики та комп'ютерної техніки дадуть можливість підвищити активність студентів як на практичних заняттях, так і спонукати їх до глибокого вивчення комп'ютерних технологій самостійно у вільний час. Крім того, запропонований підхід дає можливість розвивати творче мислення студентів, враховуючі особливості сприйняття та попередньої підготовки кожного студента.

І. М. Рєпіна, канд. екон. наук, доцент
кафедри економіки підприємств

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦЯ

Конкурентоспроможність випускників учбових закладів у значній мірі залежить від якості оволодіння сучасними економічними знаннями, ступеня економічної культури, уміння мислити і діяти в категоріальній системі ринкової економіки. Підвищення культури економічного мислення не може відбутися само по собі. Для студентів дуже важливо усвідомити, що техніку власного мислення можна удосконалювати шляхом постійного тренування в колі професійних знань. Це, в свою чергу, ставить перед викладачами питання про необхідність застосування таких форм, ме-

тодів, прийомів і засобів навчання, які б інтенсифікували навчальний процес, максимально активізували пізнавальну діяльність осіб, що навчаються.

Активні методи навчання — надзвичайно важливий компонент у процесі підготовки вищими навчальними закладами фахівців економічного профілю. Вони дають можливість розвивати навички логічного та критичного мислення, співпраці в колективі, вміння презентації руху думок та отриманих результатів, дозволяють опановувати мистецтвом прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності, що дуже важливо для практичної роботи, а отже, роблять випускників конкурентоспроможнішими на ринку праці, здатними успішно започатковувати та розвивати власний бізнес. Завдяки їм навчальні заклади мають реальний шанс скоротити розрив між академічною вищою освітою та практикою підприємництва.

Нині в університетах, коледжах, школах бізнесу США, Канади, Англії, Японії, Німеччини широко використовується ігрове моделювання при підготовці робітників для різних сфер професійної діяльності.

Аналіз основних освітніх тенденцій у багатьох країнах світу дозволив ученим дійти висновку, що сучасні технології навчання мають зосереджуватися не на енциклопедизмі знань, а на процесі формування у студентів щонайменше таких здібностей, як вміння самостійно збирати, обробляти інформацію та спроможність її ефективно використовувати в процесі конструктивної роботи в команді, що створюється для розв'язання поставленої задачі.

В останній час КНЕУ багато уваги приділяє реформуванню навчальних програм шляхом органічного поєднання фундаментальних знань теорії з практичним досвідом. Без сумніву все це сприяє підвищенню якісної підготовки студентів, для надання їм конкурентних переваг на ринку праці. Досвід, набутий у грі, може виявитися навіть більш продуктивним порівняно з придбаним у професійній діяльності. Це відбувається з кількох причин:

- ділові ігри дають можливість збільшити масштаб охоплення дійсності;
- наочно представляють післядію прийнятих рішень;
- дають можливість перевірити альтернативні рішення.

Інформація, якою користується людина в реальності, неповна і неточна. У грі йому надається хоча і неповна, але точна інформація, що підвищує довіру до отриманих результатів і стимулює процес сприйняття активних методів в навчальному процесі.

Включаючи у свою структуру елемент невизначеності, активні методи можуть застосовуватися для створення нових варіантів рішень будь-яких практичних проблем. Завдяки інтенсивності комунікації в ході гри вона стала використовуватися як засіб оптимізації взаємодії і взаєморозуміння представників різних областей знань.

Інтеграція активних методів у навчальний процес академічних вузів дозволяє не тільки підвищити якість теоретичної і практичної підготовки студентів (слухачів), але і сприяє їхньому особистісному росту в контексті гуманістичної системи цінностей.

Н. С. Румянцева, ст. викл. кафедри
міжнародної економіки

ФОРМИ АКТИВІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНО- ОРІЄНТОВАНИХ ДИСЦИПЛІН

З методологічної точки зору розв'язання поставленої проблеми має базуватися на принципах послідовності, наступності і системності. Йдеться, по-перше, про логічне подання фахових дисциплін в навчальному плані по семестрах. Наприклад, при підготовці фахівців з міжнародної економіки доцільним можна вважати вивчення курсів у такому порядку: «Міжнародна економіка» — «Міжнародні економічні відносини» — «Міжнародний менеджмент» — «Міжнародна економічна діяльність України» тощо. Це дозволить знизити рівень дублювання і створює можливості для послідовного розширення знань з фаху. По-друге, виклад матеріалу в кожній професійно-орієнтованій дисципліні та в цілому у їх сукупності в ідеалі мав би бути пронизаним єдиною «червоною ниткою». Така наступність фахових дисциплін сприяла б формуванню ґрунтовних знань студентів і спонукала б їх до активного творчого опанування професійного теоретичного і практичного матеріалу. По-третє, сукупність професійно-орієнтованих дисциплін повинна сприйматись як цілісне системне утворення, яке віддзеркалює реальну, у нашому прикладі, сферу міжнародних економічних зв'язків. Це передбачає системне викладання всього комплексу зазначених дисциплін і кожної з них, які варто розглядати як